

ส่วนที่ ๑

บทนำ

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องดำเนินการจัดทำและทบทวนแผนพัฒนาสามปี ตามแนวทางยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัด รวมทั้งต้องมีความสอดคล้องตามนโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับปัจจุบัน และสามารถตอบสนองความต้องการประเด็นการพัฒนาประชาคมและชุมชน รวมทั้งแก้ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง

แผนพัฒนาสามปี หมายถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา อันมีลักษณะเป็นการกำหนดแผนงาน โครงการพัฒนาที่จัดทำขึ้นสำหรับปีงบประมาณแต่ละปี ซึ่งมีความต่อเนื่องและเป็นแผนก้าวหน้าครอบคลุมระยะเวลาสามปี โดยมีการทบทวนเพื่อปรับปรุงเป็นประจำทุกปี

องค์ประกอบของแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๑) ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางจาน ประกอบด้วย

- ลักษณะของแผนพัฒนาสามปี
- วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนพัฒนาสามปี
- ขั้นตอนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี
- ประโยชน์ของการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ดังนี้

๑.๑ ลักษณะของแผนพัฒนาสามปี

แผนพัฒนาสามปี เป็นเอกสารที่ต่อเนื่องจากการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา มีความสัมพันธ์กับงบประมาณรายจ่ายประจำปี คือ เป็นการนำโครงการที่กำหนดไว้แล้วมาพิจารณาดำเนินการสำหรับปีนั้นๆ ของงบประมาณ โดยจะมีรายละเอียดและลักษณะเฉพาะเจาะจงในอันที่จะนำไปบรรจุไว้ในงบประมาณประจำปี และสามารถนำไปปฏิบัติได้ทันทีเมื่อได้รับงบประมาณของปีนั้น ลักษณะของแผนพัฒนาสามปี มีดังนี้

- เป็นเอกสารที่แสดงความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา
- เป็นเอกสารที่แสดงแนวทางการพัฒนาและวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนาที่ชัดเจนและมีลักษณะเฉพาะเจาะจงที่จะดำเนินการ
- เป็นเอกสารที่จะแสดงโครงการ/กิจกรรมการพัฒนานี้ที่จะดำเนินการเป็นหัวระยะเวลาสามปี
- เป็นเอกสารที่แสดงความเชื่อมโยงระหว่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา กับงบประมาณรายจ่ายประจำปี

แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๑) ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางจาน เป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาอันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงาน/โครงการพัฒนาที่ปรับปรุง และทบทวนมาจากแผนพัฒนาสามปี พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๐ ซึ่งมีความต่อเนื่องและเป็นแผนก้าวหน้าครอบคลุมระยะเวลาสามปี โดยเรียงลำดับตามความสำคัญของปัญหาความเดือดร้อนและความต้องการของประชาชนในตำบล โดยสอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัดเพชรบุรี

นอกจากนั้นยังเป็นการแปลงยุทธศาสตร์การพัฒนาก่อนหน้าการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไปสู่การปฏิบัติ มีความสัมพันธ์กับงบประมาณรายจ่ายประจำปี และยังได้รวบรวมปัญหาความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น โดยได้รับข้อมูลจากส่วนราชการ หน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่ อาทิจำ ชุมชน ประชาชน และสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งนโยบายต่างๆ นำมาวิเคราะห์ปัญหาและศักยภาพ เพื่อให้ทราบจุดแข็ง จุดอ่อน ของ

องค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นแนวทางแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนและพัฒนาตำบลให้มีความเจริญก้าวหน้าต่อไป

สำหรับโครงการที่จะได้รับการบรรจุไว้ในแผนพัฒนาสามปี จะต้องมีลักษณะ ดังนี้

- โครงการ/กิจกรรมที่จะดำเนินการ มีความแน่นอน ชัดเจน เมื่อพิจารณาถึงประโยชน์ที่จะได้รับแล้วมีความคุ้มค่า และคุ้มทุน
- โครงการ/กิจกรรมที่จะดำเนินการ มีความเรียบร้อย ถูกต้อง สมบูรณ์ด้านรูปแบบ รายการทางเทคนิค รายละเอียดค่าใช้จ่าย
- สามารถประเมินผลงานของโครงการ/กิจกรรมที่จะดำเนินการ ได้อย่างแท้จริง

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนพัฒนาสามปี

- เพื่อเป็นการจัดเตรียมโครงการต่างๆให้อยู่ในลักษณะที่มีความพร้อมในการดำเนินการ ตรงตามรูปแบบ รายละเอียดด้านค่าใช้จ่าย เพื่อจะนำไปบรรจุในเอกสารงบประมาณประจำปีและสามารถนำไปปฏิบัติได้ทันทีเมื่อได้รับงบประมาณ

- เพื่อแสดงถึงจุดหมายและแนวทางการพัฒนาของปีนั้นๆว่าจะดำเนินการอย่างไร โดยให้การบริหารงานสอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัด มีความสัมพันธ์กับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา นำมาซึ่งความเป็นระบบมีประสิทธิภาพ และเป็นปัจจุบัน

- เพื่อแสดงให้เห็นถึงยุทธศาสตร์แนวทางการพัฒนา เป็นข้อมูลและแนวทางในการเตรียมการพัฒนาท้องถิ่นตามยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ได้แก่

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน
๒. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต
๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบ

เรียบร้อย

๔. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม เศรษฐกิจพอเพียง และการท่องเที่ยว

๕. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๖. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

๗. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านกระบวนการบริหารจัดการที่ดีในองค์กร และการมีส่วนร่วมของประชาชน

๑.๓ ขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาสามปี

ตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๑๗

(๑) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นร่วมกับประชาคมท้องถิ่น กำหนดประเด็นหลักการพัฒนาให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา รวมทั้งสอดคล้องกับปัญหา ความต้องการของประชาคมและชุมชน โดยการนำข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาต่าง ๆ และข้อมูลในแผนชุมชนพิจารณาประกอบการจัดทำแผนพัฒนาสามปี

(๒) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลรวบรวมแนวทางและข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อจัดทำร่างแผนพัฒนาสามปีคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น รวบรวมประเด็นหลักการพัฒนา ปัญหา ความต้องการ และข้อมูลนำมาจัดทำร่างแผนพัฒนาสามปี แล้วเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

(๓) คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล พิจารณาร่างแผนพัฒนาสามปีคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นหรืออนุกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับอำเภอพิจารณาร่างแผนพัฒนาสามปี พิจารณาให้ความเห็นชอบร่างแผนพัฒนาสามปีเพื่อเสนอให้ผู้บริหารท้องถิ่น

(๔) ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนพัฒนาสามปีเสนอขอรับการอนุมัติจากสภาท้องถิ่น

(๕) ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้แผนพัฒนาสามปี

ขั้นตอนในการจัดทำแผนสามปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางจาน มีดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การเตรียมการจัดทำแผน

(๑) หน่วยงานที่รับผิดชอบจัดทำแผนพัฒนาเข้าพบผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ความสำคัญและความจำเป็นในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี เพื่อให้ผู้บริหารทราบถึงภารกิจที่จะต้องดำเนินการต่อไป และดำเนินการเสนอโครงการจัดทำแผนพัฒนาสามปี

(๒) หน่วยงานที่รับผิดชอบ แจ้งโครงการที่ได้รับอนุมัติให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ ได้แก่ คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น หน่วยงานภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชน

ขั้นตอนที่ ๒ การคัดเลือกยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา

(๑) ในขั้นตอนนี้ คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนา จะสรุปยุทธศาสตร์พัฒนาและแนวทางการพัฒนาจากแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา พร้อมทั้งข้อมูลที่เกี่ยวข้องปัญหาความต้องการของท้องถิ่น รวมทั้งสรุปยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัด/อำเภอ และนโยบายของผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

(๒) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น จัดการประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นและส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันพิจารณา โดยในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีในครั้งแรก ให้เวทีประชุมร่วมกันดังกล่าวคัดเลือกยุทธศาสตร์การพัฒนาแนวทางการพัฒนาที่สมควรนำมาใช้เป็นแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาสามปี เพื่อเป็นกรอบในการพิจารณาจัดทำโครงการ/กิจกรรมในแผนพัฒนาสามปีต่อไป

(๓) เมื่อได้แนวทางการพัฒนาแล้ว เวทีการประชุมร่วมพิจารณาว่าจะมีโครงการ/กิจกรรม อะไรบ้างที่ต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแนวทางการพัฒนา

(๔) โครงการ/กิจกรรมที่พิจารณากำหนดอาจมีเป็นจำนวนมาก ดังนั้น ในขั้นตอนนี้จะต้องดำเนินการดังนี้

- พิจารณาความเกี่ยวเนื่องกันระหว่างยุทธศาสตร์หรือระหว่างแนวทางการพัฒนา
- ให้พิจารณานำโครงการ/กิจกรรม จากแผนชุมชนที่เกินขีดความสามารถในการดำเนินการของชุมชนที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์พัฒนามาประกอบการจัดทำแผนพัฒนาสามปี
- มีการจัดลำดับความสำคัญของโครงการ/กิจกรรม เพื่อที่จะบรรจุลงในแผนพัฒนาสามปีได้อย่าง

เหมาะสม

ขั้นตอนที่ ๓ การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

(๑) การเก็บรวบรวมข้อมูล คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ดำเนินการสำรวจและเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นต่อการพัฒนาแผนสามปี จะต้องวิเคราะห์ว่ายุทธศาสตร์การพัฒนาแนวทางการพัฒนาที่เลือก ข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์ แนวทางการพัฒนา โครงการ/กิจกรรม ได้อย่างถูกต้อง

(๒) การวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย การประเมินผลการพัฒนาที่ผ่านมา การคัดเลือกยุทธศาสตร์การพัฒนา การจัดลำดับความสำคัญของแนวทางการพัฒนา การตัดสินใจเลือกแนวทางการพัฒนาในห้วงสามปี

ขั้นตอนที่ ๔ การกำหนดวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนา

(๑) หลังจากได้แนวทางการพัฒนาในช่วงสามปีแล้ว ให้ที่ประชุมร่วมกันพิจารณาคัดเลือกวัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์การพัฒนา มาจัดทำเป็นวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนา โดยพิจารณาคัดเลือกวัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์การพัฒนาจากแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาในช่วงสามปี

(๒) ในขั้นตอนนี้ ที่ประชุมร่วมกันพิจารณากำหนดโครงการ/กิจกรรม การพัฒนาในประเด็นดังต่อไปนี้

- พิจารณากิจกรรมที่ต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์
- พิจารณาลำดับความสำคัญของโครงการ/กิจกรรม
- พิจารณาความเชื่อมโยงของกิจกรรมในด้านกระบวนการดำเนินงานและผลการดำเนินงาน
- พิจารณาคัดเลือกโครงการ/กิจกรรมจาก
  - ก. ความจำเป็นเร่งด่วน
  - ข. ชัดความสามารถทางทรัพยากรการบริหารขององค์กร
  - ค. ความเชื่อมโยงของกิจกรรมและระยะเวลาที่ดำเนินการ

ขั้นตอนที่ ๕ การจัดทำรายละเอียดโครงการ/กิจกรรมการพัฒนา

คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาคัดเลือกโครงการที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาในช่วงสาม มาจัดทำรายละเอียดโครงการในด้านเป้าหมาย ผลผลิต ผลลัพธ์ งบประมาณ ระยะเวลา ผู้รับผิดชอบ และตัวชี้วัดความสำเร็จ โดยเน้นการศึกษารายละเอียดของกิจกรรมที่จะดำเนินการในปีแรกของแผนพัฒนาสามปี เพื่อให้สามารถนำไปจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีได้ต่อไป

ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำร่างแผนพัฒนาสามปี

(๑) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น จัดทำร่างแผนพัฒนาสามปี

(๒) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น จัดเวทีประชาคมซึ่งประกอบด้วย คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ประชาคมท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสนอร่างแผนพัฒนาสามปี และฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ แล้วนำไปปรับปรุงแนวพัฒนาสามปีให้สมบูรณ์ต่อไป

(๓) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น นำร่างแผนพัฒนาสามปีที่ปรับปรุงแล้ว

ขั้นตอนที่ ๗ การอนุมัติและใช้แผนพัฒนาสามปี

(๑) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนพัฒนาสามปี เพื่อเสนอผู้บริหารท้องถิ่น

(๒) ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติแผนพัฒนาสามปี และประกาศใช้แผนพัฒนาสามปี และนำไปปฏิบัติรวมทั้งแจ้งสภาท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาจังหวัด คณะกรรมการพัฒนาอำเภอ คณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมทั้งประกาศให้ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ทราบโดยทั่วกัน

๑.๔. ประโยชน์ของการจัดทำแผนพัฒนาสามปี

(๑) เพื่อเป็นการกำหนดแนวทางในการดำเนินงานเป็นไปอย่างมีวัตถุประสงค์ เป้าหมายการพัฒนาและทิศทางที่แน่นอน

(๒) เพื่อช่วยให้การทำงานเป็นไปอย่างมีระบบสามารถตอบสนองและควบคุมการดำเนินงานและติดตามประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๓) เพื่อลดปัญหาความซ้ำซ้อนและช่วยให้เกิดการประหยัด สามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ได้อย่างถูกต้อง และเป็นประโยชน์มากที่สุด

- (๔) เพื่อใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการจัดทำประมาณรายจ่ายประจำปี
- (๕) เพื่อเป็นการประสานงานกันระหว่างหน่วยงานบริหารราชการส่วนท้องถิ่นทุกรูปแบบ